

АНАЛІЗ РОБОТИ ЦЕНТРУ «Грані» за 2023 рік та ПРІОРИТЕТНІ ЗАВДАННЯ на 2024 рік

Комунальний заклад «Запорізький обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді «Грані» Запорізької обласної ради (далі – КЗ «ЗОЦНТТУМ «Грані» ЗОР) спрямовує свою діяльність на розвиток дитини, є осередком пошуку, розвитку, підтримки обдарованої молоді.

Основним напрямом діяльності КЗ «ЗОЦНТТУМ «Грані» ЗОР є науково-технічний, що передбачає залучення вихованців до активної діяльності з набуття техніко-технологічних умінь і навичок, розширення наукового світогляду, підготовку до активної науково-дослідної роботи та оволодіння практичними вміннями та навичками.

Діяльність КЗ «ЗОЦНТТУМ «Грані» ЗОР у 2023 році була спрямована на реалізацію вимог: Конституції України, Законів України “Про освіту”, “Про позашкільну освіту”, Положення про позашкільний навчальний заклад, наказів Міністерства освіти і науки України, департаменту освіти і науки облдержадміністрації та Українського державного центру позашкільної освіти.

Керуючись цими вимогами педагогічний колектив комунального закладу «Запорізький обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді «Грані» Запорізької обласної ради здійснював свою освітню діяльність у 2023 році за поставленими завданнями на рік. А саме:

- Створення умов для підвищення якості освіти у дитячих колективах закладу та підвищення якості освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання.
- Підвищення рівня психологічного комфорту й емоційного благополуччя вихованців, педагогів та батьків, створення здоров’язбережувального, безпечного середовища у закладі.
- Забезпечення вільного вибору кожною дитиною напрямку та виду діяльності, врахування запитів дітей та батьків у роботі закладу позашкільної освіти.
- Запровадження особистісно-орієнтованих технологій; компетентнісного та діяльнісного підходів у освітній процес закладу позашкільної освіти.
- Подальше впровадження STEM-освіти у освітній процес та запровадження таких форм гурткової роботи, які є основою для підготовки співробітників в області високих технологій, надання їм знань, умінь, навичок, можливостей для подальшого розвитку і реалізації себе в Україні.
- Реалізація національно – патріотичного і громадського виховання особистості в умовах розвитку української державності.
- Створення умов для роботи з обдарованими та здібними вихованцями.
- Впровадження елементів інклюзивного навчання для самореалізації дітей з вадами розвитку.
- Створення умов для активізації індивідуальних форм роботи.
- Профілактика асоціальної поведінки в дитячому та молодіжному середовищі;
- Оптимізація мережі гурткової роботи з урахуванням воєнного стану, запитів вихованців та батьків, кадрового забезпечення закладу, форм навчання.
- Підвищення рівня технічної грамотності керівників дитячих колективів, оновлення технічних засобів, які використовуються в освітньому процесі.
- Створення умов для соціально-педагогічної, психолого-педагогічної підтримки дітей та молоді «групи ризику», соціально вразливих груп.
- Розширення по Запорізькій області мережі гуртків (філій) відділів STEM-освіти та художньо-технічного напрямку.
- Профілізація освітнього процесу. Організація допрофільної та профільної підготовки вихованців закладу позашкільної освіти.
- Підвищення рівня підготовки гуртківців до Всеукраїнських, обласних конкурсів, змагань, виставок, конференцій тощо.
- Розвиток інформаційних та комунікативних технологій, організація дистанційного навчання у закладі позашкільної освіти, в тому числі, для дітей з особливими потребами.
- Удосконалення змісту навчальних програм, форм і методів навчання та виховання на основі компетентнісного і діяльнісного підходів.
- Співпраця з дитячими та молодіжними громадськими організаціями з питань

громадянського виховання, забезпечення їх культурних потреб, змістовного дозвілля тощо.

- Презентація результатів творчої діяльності закладу у провідних друкованих виданнях України, області, міста з питань позашкільної освіти та у засобах масової інформації.
- Постійна підтримка позитивного іміджу КЗ «ЗОЦНТТУМ «Грані» ЗОР.
- Популяризація позашкільної освіти на міжнародному, Всеукраїнському, обласному та міському рівнях шляхом висвітлення результативності діяльності провідних закладів позашкільної освіти України на сторінках груп у мережі «Facebook» під час участі у заходах Міжнародної асоціації позашкільної освіти.
- Подальше оновлення та розвиток матеріальної бази закладу.

В умовах широкомасштабної війни, розв'язаної російською федерацією на території України з лютого 2022 року, здійснення моніторингу позашкільної освіти з НТТУМ у містах і районах Запорізької області стало майже неможливим. Із 67 територіальних громад Запорізької області – 44 (66% території області) – знаходяться в окупації, 6 (9% території області) – в зоні активних бойових дій. Мережу закладів позашкільної освіти 17 територіальних громад Запорізького району (не окупованих) складає: 15 ЗПО в місті Запоріжжя, 1 ЗПО м. Вільнянськ та 3 ЗПО селищних та сільських ОТГ. Станом на 31.12.2023 року в області функціонує 3 профільних ЗПО науково-технічного напрямку: КЗ «ЗОЦНТТУМ «Грані», станція юних техніків м. Запоріжжя, Центр НТТУМ «Політ» м. Запоріжжя.

Гурткова робота науково-технічного спрямування організована за наступними профілями: початково-технічний, спортивно - технічний, предметно-технічний, інформаційно-технічний, художньо-технічний.

Освітній процес з НТТУМ у закладах позашкільної освіти (ЗПО) області відбувається більше ніж за 70-ма напрямками: це авто -, авіа -, ракето -, судномодельовання, конструювання повітряних зміїв, аквабіотехніка, робототехніка та комп'ютерне моделювання, творча діяльність в середовищі програмування Scratch, програмування мовою Python, Web-програмування, інформатика, Лего- конструювання, комп'ютерна графіка і анімація, журналістика, теле- відеостудія, металообробка, деревообробка, конструювання одягу, початкове технічне моделювання, декоративно-прикладна творчість, гуртки Малої Академії наук та багато інших. Послуги з позашкільної освіти науково-технічного напрямку надаються майже 10 тисячам дітей.

На 01.12.2023 р. Центр НТТУМ «Грані» охоплює гуртковою роботою більш за 3700 вихованців (з них виїхали за межі області – 452 вихованця; за межі України – 785 вихованців), які займаються у 263 групах. Гурткова робота в КЗ «ЗОЦ НТТУМ «Грані» ЗОР організована у дистанційному форматі з кабінетів безпосередньо у будівлі Центру (за адресою пр. Маяковського, 14) та на філіях гуртків, які знаходяться на підконтрольній Україні території. . В зв'язку з тим, що частина території Запорізької області знаходиться в окупації, робота декількох гуртків ускладнена. Педагоги, які виїхали з окупованих територій області продовжують працювати з вихованцями в дистанційному форматі.

Нормування освітньої роботи гуртків йде за навчальним планом КЗ«ЗОЦ НТТУМ «Грані» ЗОР, розробленим на підставі «Типових навчальних планів для організації освітнього процесу в позашкільних навчальних закладах системи Міністерства освіти і науки України» (наказ МОН № 676 від 22.07.2008) та затвердженням Департаментом освіти і науки Запорізької облдержадміністрації.

Крім цього, проводиться значна робота щодо виявлення і підтримки талановитих та обдарованих дітей, дітей з особливими освітніми потребами та з тимчасово переміщених родин.

У Центрі НТТУМ «Грані» успішно продовжується робота з обдарованою молоддю. Учні, які мають високий рівень знань з фізики та математики, економіки, інженерії та матеріалознавства, а також інформаційних технологій, здібності до пошуково-дослідницької роботи залучаються до широкої мережі гуртків Малої академії наук предметно-технічного напрямку, що працюють у Центрі та філіях. Вихованці гуртків МАН Центру «Грані» постійно беруть активну участь у Всеукраїнському конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН, Всеукраїнському конкурсі молодіжних науково-технічних проєктів «InventorUA», Міжнародних виставках, конференціях та ярмарках, де досягають високих результатів. Щорічно зростає кількість дітей, залучених до науково-дослідницької діяльності МАН, на даний час вона становить близько 500 обдарованих учнів.

Ключова роль у вихованні юних дослідників належить педагогічним і науково-педагогічним працівникам. На сьогодні з обдарованими дітьми в гуртках МАН Центру «Грані» працює 21 педагог, серед яких 2 доктора наук, 10 є кандидатами наук. До науково-педагогічного складу МАН входять педагоги закладів позашкільної освіти – 9,5%, закладів загальної освіти – 42,9%, викладачі вищих навчальних закладів – 47,6%.

У 2023 році комунальний заклад ЗОЦНТТУМ «Грані» ЗОР продовжує взаємодію громадськими організаціями: Спілка Вірмен Запорізької області, клуб дітей з особливими потребами «Джерело» при НВКТП м. Запоріжжя (організація філії гуртків КЗ «ЗОЦ НТТУМ «Грані» ЗОР тощо, центрами по роботі з ВПО з різних регіонів України та х волонтерськими організаціями.

Актуальним питанням є надання гуртківцям відповідних знань та умінь з урахуванням дистанційного навчання, а також підготовка та робота з кадрами для закладів позашкільної освіти, підвищення статусу та професійного рівня педагогів в умовах воєнного стану. Але кадрове забезпечення залишається одним з найбільш актуальних питань для позашкільних закладів області з НТТУМ, зокрема спортивно-технічного напрямку.

На подолання означених завдань і було спрямовано стратегічний вектор діяльності педагогічного колективу Запорізького обласного Центру НТТУМ «Грані».

Методична робота

Методична робота в закладі позашкільної освіти забезпечує оволодіння педагогами методами науково-педагогічного дослідження, аналізу ефективності освітньої роботи, розроблення й упровадження інноваційних освітньо-виховних технологій, освітніх програм і проектів. Відповідно до цього організація методичної роботи є одним із найскладніших напрямів управлінської діяльності, оскільки вона вимагає від адміністрації закладу позашкільної освіти високої наукової компетентності, а від педагогів – цілеспрямованої самоосвітньої діяльності, урізноманітнення й інтеграції напрямів професійно-творчої діяльності, проведення систематизованих науково-педагогічних досліджень, узагальнення педагогічного досвіду.

Система науково-методичної роботи з педагогами в Центрі «Грані» включає програмно-методичне забезпечення стратегічних напрямів діяльності: розвиток професійної компетентності педагогічних працівників, удосконалення змісту, форм і методів навчання та виховання дітей, організацію проведення дослідно-експериментальної роботи, упровадження нових педагогічних технологій; інформаційне забезпечення педагогічних працівників з проблем позашкільної освіти, педагогіки, психології, перспективного педагогічного досвіду; виявлення, вивчення й оцінка результативності педагогічного досвіду в Центрі «Грані» та інших закладах позашкільної освіти області, узагальнення і поширення перспективних здобутків; розробка та видання навчальних, методичних посібників, рекомендацій; координацію інформаційно-методичної діяльності профільних та комплексних закладів позашкільної освіти Запорізької області за напрямками науково-технічної творчості.

У 2023 році діяльність методичної служби Центру «Грані» була направлена на підвищення професійних якостей організаторів позашкільної освіти, всебічного і якісного підвищення їх інноваційного, творчого потенціалу, збагачення їх знань, вмінь, навичок, педагогічної та виконавської майстерності.

Війна внесла значні корективи в організацію методичної роботи. У зв'язку із обмеженнями, пов'язаними із введенням воєнного стану в Україні, освітній процес в нашій області проводиться у дистанційному форматі. В тому числі, проведений обласний онлайн - семінар для директорів, їх заступників, завідувачів відділами, методистів, керівників гуртків науково-технічного напрямку закладів позашкільної освіти за темою: «STEM- освіта в ЗПО – запорука профорієнтації та адаптації до життя в сучасному суспільстві» (в онлайн режимі, 21.02.2023). У семінарі взяли участь понад 100 педагогів, які представляли заклади позашкільної освіти м. Запоріжжя та Запорізької області, Хмельницької, Черкаської, Тернопільської та Івано-Франківської областей. Всі учасники заходу отримали пакет методичних матеріалів та відповідні електронні сертифікати. Схвальні відгуки та високі оцінки семінару дали учасники під час онлайн - анкетування.

Протягом 2023 року педагоги КЗ «ЗОЦНТТУМ «Грані» ЗОР активно підвищували професійну майстерність та репрезентували творчі здобутки на різних рівнях. 26 педагогів Центру пройшли курси підвищення кваліфікації при Запорізькому ОІППО та 3 педагоги при КПУ в дистанційному режимі. Богданов С.М. пройшов підвищення кваліфікації на тему «Самооцінювання закладу позашкільної освіти: дорожня карта» від ДСЯО (березень-травень 2023 р.) та отримав сертифікат. Педагоги закладу активно вдосконалювали інформаційну компетентність. В рамках самовдосконалення педагоги пройшли on-line та off-line навчання на освітніх платформах, курсах, вебінарах та інших заходах з актуальних питань освіти і отримали 205 сертифікатів міжнародного, Всеукраїнського, обласного рівнів, що перевищує довоєнний рівень у 2 рази (у 2021 році було отримано 103 сертифікати).

Нині кожна сучасна освічена людина має володіти чималим багажем знань та вмінь, постійно оновлюючи і впроваджуючи нові ідеї. Тому дистанційне навчання — це можливість спробувати свої сили у новому амплуа, можливість «перезавантажити» власну систему поглядів на освітній процес та залишатись «конкурентноспроможним» педагогом. З'явилися нові можливості дистанційного навчання щодо професійного зростання педагогів-позашкільників. Це, перш за все, реєстрація та поширення матеріалів з власного досвіду на популярних освітніх платформах, участь у освітніх проєктах, участь в якості спікерів на вебінарах та онлайн- семінарах різних рівнів. Так, тільки протягом 2022-2023 н. р. педагоги закладу стали спікерами: Всеукраїнського кар'єрного коучингу «Новий освітній простір позашкільля: інноваційні технології для формування компетентностей здобувачів освіти» (КПДЮ, м. Київ); науково-практичних конференцій «Європейський вимір української освіти: виклики та перспективи» та «Сучасні тенденції підвищення якості освіти» (НЕНЦ, м. Київ); Відкритого фестивалю кращих практик освітян закладів позашкільної освіти з доповіддю: «Модель розвитку компетентностей обдарованої особистості у закладах позашкільної освіти» (КПДЮ, м. Київ); Всеукраїнської міжгалузевої науково-практичної онлайн-конференції «Україна на шляху відновлення: завдання науки і освіти в європеїзації держави» в межах Міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти» (м. Київ); IV Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «Обдаровані діти – скарб нації» тощо. За звітний період педагоги закладу стали спікерами на 5 заходах обласного рівня, 11 Всеукраїнського та 8 міжнародного рівнів.

Було атестовано 17 педагогів закладу. Атестаційною комісією ДОН ЗОДА було присвоєно педагогічне звання «керівник гуртка-методист» 2 педагогам закладу, підтверджено таке звання 4 педагогам, та підтверджена вища кваліфікаційна категорія 1 методисту.

Педагоги Центру «Грані» у 2023 році брали активну участь у фахових конкурсах.

Так, в обласному етапі Всеукраїнського конкурсі рукописів навчальної літератури для позашкільних навчальних закладів системи освіти у номінаціях «Навчальні програми» та «Навчальна література» за науково-технічним напрямом педагоги закладу надали по 2 рукописів (усього – 4 рукописи, що ставить 50% від усіх учасників обласного етапу конкурсу). Результати: 2 переможці обласного етапу (Мінаєв Ю.П., Гуляєва Л.В.) та 2 лауреати (Андрєєв А.М., Татарчук Т.В.). Обласного етапу Всеукраїнського конкурсу майстерності «Джерело творчості» в номінації «Керівник гуртка -2023» не проводилося через воєнний стан. Відбувся тільки один тур (заочний) III етапу Всеукраїнського конкурсу серед переможців 2021/ 2022 навчального року (у березні-травні 2023 року).

Бондаренко О.Б. та Зайченко О.В. стали переможцями в обласному конкурсі відео майстер-класів «Феєрверк талантів» в рамках Всеукраїнського відкритого фестивалю закладів позашкільної освіти України «Територія творчості». Дванадцять педагогів закладу презентували свій передовий педагогічний досвід на Відкритому конкурсі професійної майстерності педагогів закладів позашкільної освіти «Сучасне заняття гуртка «МАЙСТЕРність. Інновація», який відбувся на базі ЦПО ім. О.Разумкова, м. Бердичів у квітні 2023 року за підтримки МАПО та МОН України за номінаціями: «Методична розробка заняття», «Відеозапис офлайн заняття», «Майстер-клас». Переможцями Конкурсу стали: Бондаренко О.Б., Зайченко О.В., Бойчук Є.Є., Тюкова Л.М., Кірішун І.М.

Смирнова А.В. отримала подяку за якісне суддівство як члену журі Всеукраїнського відкритого фестивалю STEM-проєктів у номінації «Проєкти_які скоро _стануть_реальністю» (Наказ від 31.05.2023 № 05-13, УДЦПО, м.Київ).

Наш заклад нагороджений срібною медаллю за перемогу у Чотирнадцятій міжнародній виставці **«СУЧАСНІ ЗАКЛАДИ ОСВІТИ – 2023»** в тематичній номінації «Модель STEM-закладу освіти: стратегії, структура, напрями та форми діяльності». Запорізьким обласним центром НТТУМ «Грані» на Виставці було презентовано узагальнений педагогічний досвід за темою: «Метод STEM- проєктів як драйвер активізації технічної творчості вихованців ЗПО», автор Смирнова А.В., завідувач відділу STEM- освіти, керівник гуртка «Основи робототехніки та комп'ютерного моделювання», керівник гуртка-методист.

Активну участь педагоги Центру брали в обласній виставці «Освіта Запорізького краю- 2023». У номінації «STEM- проєкт закладу освіти: здобутки та перспективи» І місце отримала виставкова робота «Залучення вихованців до технічної творчості в умовах воєнного часу як засіб розвитку «soft skills» (автори Смирнова А.В., Арутюнян В.Е., Кубатко О.М.). У номінації «Розвиток творчої особистості дитини у закладах позашкільної освіти» ІІ місце посіла робота: «Синтез сучасних технік та матеріалів як засіб творчого розвитку вихованців гуртків художньо-технічного профілю» (автори Бондаренко О.Б., Комиса І.В.).

Функцію коригування методичної роботи нашого закладу здійснює методична рада, яка засідає 4 рази на рік і має постійний склад. В основу роботи методичної ради покладені принципи: зв'язок змісту методичної роботи з життям; зв'язок змісту і форм методичної роботи з розвитком та вдосконаленням змісту освіти, методів і прийомів навчання й виховання гуртківців, здійснення методичної роботи з урахуванням інтересів і запитів різних категорій педагогічних працівників.

Навчання, виховання і розвиток нового покоління здійснюється в умовах інформаційно-насиченого середовища. Без педагога, який володіє ІКТ, успішне сучасне навчання неможливе. Інформаційні технології вимагають підвищення професійно-педагогічних якостей педагога. Інформатизація освіти веде до зміни ролі педагога, до появи нових методів і організаційних форм підготовки і підвищення кваліфікації педагогів.

Методична рада Центру протягом року координувала роботу Школи комп'ютерної грамотності педагога (керівник Бойчук Є.Е.). Слухачі Школи отримали багато корисних матеріалів для використання в своїй професійній діяльності, Зокрема, основні правила користування платформою Google Classroom; «гарячі» клавіші та комбінації клавіш, що забезпечують альтернативний спосіб виконання дій; особливості роботи на платформі ZOOM; створення відеоконтенту у програмах: Icescream Video Editor, VivaVideo та завантаження відео на YouTube. В рамках роботи Школи був проведений майстер-клас у змішаному форматі «Створення інтерактивних живих аркушів у сервісі Liveworksheets». Також здійснювався методичний супровід «Тижнів профільних відділів»: методичного (лютий), початково - технічного (березень) та художньо-технічного (грудень).

Актуальним питанням сьогодення є якісне та кількісне забезпечення закладів позашкільної освіти сучасним програмно-методичним продуктом. На сайті обласного Центру «Грані» на допомогу педагогам-позашкільникам з питань організації, планування та методики освітньої роботи розміщені програми гуртків науково-технічного та дослідно-експериментального напрямів, які рекомендовані Міністерством освіти і науки України, та більш ніж 40 програм обласного рівня, що були розроблені педагогами закладу відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України та методичних рекомендацій Інституту модернізації змісту освіти. Більша частина таких програм схвалена НМР ЗОППО та затверджена наказами ДОН ЗОДА. Частина програм початкового рівня затверджена педагогічною радою закладу. На сайті також є Інформаційні вісники та Збірники з різноманітними матеріалами, умови проведення масових заходів, усі відзначені роботи учасників обласних конкурсів на кращу методичну розробку за минулі роки, інші науково-методичні матеріали.

Діяльність Запорізького обласного Центру НТТУМ «Грані» характеризується акумулюванням величезного досвіду в галузі позашкільної освіти науково-технічного напрямку. Педагоги нашого закладу активно займаються самоосвітою та популяризацією власного передового педагогічного досвіду на різних рівнях. Зокрема, тільки за останній рік педагоги нашого закладу поширювали матеріали з власного досвіду на освітній платформі «Всеосвіта», у Збірниках «Грані НТТ Запорізької області», Міжнародних наукових виданнях, навчальних посібниках та виданнях ЗНУ, Збірці наукових праць ЗОППО, журналі «Позашкілля Запоріжжя»

№16, всеукраїнському журналі «Освітній простір» № 1-2023, у науково-методичному посібнику ЗОШПО «Здобутки освітян Запорізького регіону», випуск 24; у збірнику наукових праць ЗОШПО «Педагогічні науки та освіта», випуск XLII-XLIII; у Всеукраїнському науково-педагогічному журналі «Освітній фактор» №№ 1(5), 2(6), 4(8) за 2023 р. Всього педагогами закладу в 2023 році було опубліковано 69 методичних праць на різних рівнях, що у 3 рази перевищує довоєнний рівень (22 публікації у 2021 році).

Спостерігається зростання інтересу педагогів до підвищення фахового рівня та творчої майстерності через активну участь у методичних заходах різного рівня. Завдяки системі неперервного розвитку професійної компетентності педагоги Центру «Грані» використовують такі інноваційні форми: тренінги, ділові ігри, семінари-практикуми, виставки-захисти, «мозковий штурм», метод проектів, робота в малих групах, методичні оперативні наради, бесіди з педагогами, які відчують труднощі нововведень та інші. Цьому сприяє налагоджене в нашому закладі методичне консультування, організація методичних заходів, самоосвіта, самовдосконалення. Усі методичні заходи спрямовані на оволодіння педагогами новими знаннями, методами, технологіями, що дозволяють перебудувати освітній процес відповідно до нових вимог і підходів. Слід відмітити, що багато засідань методичних об'єднань носять практичний характер, проходять у формах ділової гри, тренінгів, майстер-класів тощо. Одним із напрямком інноваційної діяльності закладу є реалізація ідей національно-патріотичного виховання. Для керівників гуртків проведено ряд майстер-класів, зокрема, «Великодні солодощі для захисників», «Берегиня-захисниця для воїнів», «Відголос війни», «Обереги для воїнів», «Декоративний гарбуз», «Українська філіжанка для кави», «Воїне, моє серце з тобою», «З Україною в серце» та інші.

В умовах дистанційної роботи протягом 2023 року педагогами закладу готувалися методичні розробки, рекомендації, посібники, сценарії виховних заходів і майстер-класів, плани-конспекти гурткових занять, комплекти технологічних карток, презентації. Підготовлені відео дистанційних занять з вихованнями, рекомендації проведення масових онлайн заходів. Проводилося постійне Інтернет - спілкування з вихованцями та їх батьками.

Протягом року проводилися засідання (в т. ч. у дистанційному та змішаному форматах) педагогічної та методичної ради, методичних об'єднань, школи передового педагогічного досвіду, майстер-класи, інші заходи.

На допомогу педагогам – позашкільникам Запоріжжя було видано 2 нових збірника «Грані науково-технічної творчості Запорізької області» як засобів масової інформації: «Особливості організації освітнього процесу закладу позашкільної освіти науково-технічного напрямку в умовах воєнного часу» (травень 2023) та «Створення умов для ефективного впровадження інновацій та здійснення партнерства педагогів та вихованців» (листопад 2023). За минулий рік педагогами Центру в рамках роботи над проблемною темою підготовлено, розроблено, виконано чимало методрозробок та посібників, методичних рекомендацій, статей до ЗМІ, навчальних (адаптованих) програм, доповідей (в т. ч. презентацій) на засіданнях педагогічної ради, методичної ради, конференціях, інших методичних заходах, методичних вказівок до майстер-класів, а також сценарії і відео занять, плани навчальних занять, сценарії виховних заходів, технологічні картки.

Власна система науково-методичної роботи в Центрі «Грані» на основі інноваційних технологій передбачає втілення в роботу нових педагогічних ідей і технологій, що відображається в методичних розробках. Методичні матеріали, що розроблені педагогами нашого Центру, були вже традиційно розміщені на віртуальній виставці «Методичний вернісаж - 2023» на сайті закладу (від лютого 2023 р.). Номінації виставки: Методичні розробки; Тренінги, майстер-класи; Професійні конкурси; Методичні рекомендації; Доповіді, реферати; Досвід роботи; Творчі звіти.

Бібліотека Центру «Грані» продовжила ознайомлення педагогів закладу з новинками літератури, корисними для використання у роботі з вихованцями, організовує виставки літератури та дитячих робіт, присвячених знаменним датам.

Постійно оновлювалися новини про діяльність Центру «Грані» на нашому сайті (www.grani.in.ua), який розроблений учнями та педагогами та на сторінці у Facebook. Діяльність закладу регулярно висвітлюється також в новинах на сайтах Запорізької облдержадміністрації,

Департаменту освіти і науки ЗОДА, Запорізького ОПППО, на місцевих телеканалах, на YouTube, а також у різних місцевих ЗМІ.

Методична робота в Центрі «Грані» у 2023 році продовжила діяти як цілісна, інтегрована система та складова освітнього процесу, спрямована на підвищення професійної компетентності педагогів і, як наслідок, ефективності всього освітнього процесу закладу. Отже, методична робота в нашому закладі забезпечувала підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, розвиток творчого потенціалу сучасного педагога-позашкільника, вдосконалення його методичної культури.

Навчально-виховна робота

Головне у роботі обласного Центру НТТУМ «Грані» – виховання громадянина України, життєво компетентного, здатного до самовизначення, самовдосконалення; навчити вихованців пізнавати, навчитися діяти, навчитися жити і навчитися жити разом. Дитяча технічна творчість – це не тільки вид діяльності, спрямований на ознайомлення учнів з різноманітним світом техніки та розвиток їх здібностей, але й один з ефективних методів трудового виховання і політехнічної освіти. Значення науково-технічної творчості важко переоцінити в умовах технологізації суспільства.

КЗ «ЗОЦ НТТУМ «Грані» охоплює гуртковою роботою понад 3700 вихованців м. Запоріжжя та ряду філій у 10 районах області, які навчаються у 263 групах за понад тридцятьма напрямками науково-технічної творчості. Навчання учнів віком від 6 до 21-го року ведеться за трирівневою системою: початкове моделювання і конструювання — основи технічної творчості — конструкторська і науково-дослідницька діяльність. Серед форм навчально-виховної роботи застосовуються: групова, клубна, лекційна, індивідуальна, навчально-тренувальна, консультаційна, кейсова тощо. Планування роботи в закладі поділяється на наступні етапи: складання навчального плану на навчальний рік, річного плану роботи Центру, розкладу занять на I та II півріччя, планів роботи Центру на канікулах та в літній період, циклограми роботи заступника директора з НВР, планів виховної роботи на I та II півріччя; контроль та перевірка календарно-тематичних планів керівників гуртків, розширення мережі гуртків на території області. Навчально-виховний процес ведеться згідно річного плану роботи закладу, планів роботи структурних підрозділів, гуртків, об'єднань, лабораторій в дистанційному форматі.

Протягом 2023 н.р. педагоги КЗ "ЗОЦНТТУМ "Грані" ЗОР продовжили працювати за такими формами дистанційної роботи:

1. Групове навчання
2. Навчання один на один
3. Навчання на основі відео
4. Самостійне навчання
5. Дистанційне навчання за допомогою відео конференцій
6. Ігрове та діяльнісне навчання

Відео конференції більше не є новою концепцією. Ця технологія широко використовується для ділових конференцій. Зараз ця технологія використовується для навчання та викладання онлайн.

Необхідна інформація стосовно організації дистанційного навчання у закладах позашкільної освіти та приклади позитивних практик роботи державних закладів позашкільної освіти у цьому напрямі розміщені на офіційному вебсайті МОН

В гуртках, які орієнтовані на школярів наймолодшого віку, впроваджується система морального та інтелектуального, художньо-творчого, національно-патріотичного та громадянського виховання, вивчення родинно-побутової культури, інших духовних цінностей через створення образів літературних героїв, народних героїв, ознайомлення з історією та культурою України, народними звичаями та традиціями, особливостями своєї «малої Батьківщини». Вихованці гуртків молодшого шкільного віку беруть участь у виставках-конкурсах «Космічні фантазії», «Наш пошук і творчість тобі, Україно!», «Роби як я», «Роби як я», «Новорічний креатив» та інших обласних змаганнях з початкового технічного моделювання.

Виховна робота проводиться відповідно до річного плану Центру та плану виховної

роботи на кожне півріччя з урахуванням міських, обласних та Всеукраїнських заходів. Керівники гуртків здійснюють планування своєї роботи згідно із планом виховної роботи Центру. У своїй роботі вони керуються наступними принципами: творчий характер виховного процесу; соціальне партнерство; особистісно зорієнтований підхід; безумовне прийняття дитини; опора на позитив; контекстність виховання; орієнтир на здоровий спосіб життя; пріоритет духовної підтримки дитини; національно-патріотичне виховання. З боку адміністрації ведеться систематичний контроль за станом організації виховної роботи. З метою формування у вихованців знань з безпеки життєдіяльності у закладі проведені тижні безпеки життєдіяльності.

З метою створення належних умов з питань додержання законодавства про освіту, підвищення загального рівня правової культури та вдосконалення системи правової освіти учнів, створення безпечного, сприятливого для розвитку дитини середовища, збереження її здоров'я і життя, а також протидії булінгу серед вихованців закладу у комунальному закладі "Запорізький обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді «Грані» ЗОР було створено постійно діючу комісію з виявлення фактів булінгу та реагування на них. Проводиться постійно просвітницька робота щодо попередження проявів булінгу в дитячому середовищі, запобігання та протидії домашньому насильству.

Організовано та проведено в гуртках (в онлайн форматі) інформаційно-освітні заходи з урахуванням безпекової ситуації в місті щодо протидії боулінгу в дитячому середовищі:

- Перегляд відеофільмів «Життя на продаж», «Насильство. Види насильства. Як себе захистити», «Домашнє насильство» - для вихованців старшого шкільного віку за посиланнями:
- Виставка дитячих малюнків, соціальних плакатів «Дитяче мистецтво проти насильства» - для вихованців середнього шкільного віку;
- Виставка малюнків «Щаслива сім'я – без насильства» - для вихованців молодшого шкільного віку;
- Педагогічні бесіди, інформаційні хвилинки тощо на теми: «Проблема насильства – шляхи подолання», «Права людини та попередження насильства», «Два погляди на насильство», «Домашнє насильство», «Рабство та його сучасні прояви», «Насильство – аспекти, проблеми, відповідальність, шляхи уникнення», «Мій вибір: життя без насильства», «Я влаштовуюсь на роботу», «Робота за кордоном: міфи та факти».

Ведеться психолого-педагогічний супровід дітей-переселенців. Це діти, які потрапили в складні життєві обставини. Розроблено Рекомендації керівникам гуртків щодо профілактики посттравматичних стресових розладів у таких дітей.

Визначним заходом МАН є щорічний Всеукраїнський конкурс-захист науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН. Журі обласного етапу конкурсу-захисту формується з фахівців відповідного профілю з числа наукових та науково-педагогічних працівників Запорізького національного університету, Національного університету «Запорізька політехніка», Мелітопольського, Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного та Бердянського державних педагогічних університетів.

Відповідно до наказу Департаменту освіти і науки облдержадміністрації від 08.02.2023 № 65 «Про проведення II та підготовку до III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України від 2022/2023 н.р.» КЗ "ЗОЦНТТУМ "Грані" ЗОР було проведено II (обласний) етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України у 2022/2023 навчальному році у дистанційному форматі: 25.02.2023 – постерний захист, 26.02.2023 – наукова конференція.

На п'яти відділеннях, які базуються у Центрі «Грані», у конкурс взяли участь 56 учнів 7-11 класів. Визнані переможцями 48 учасників (наказ Департаменту освіти і науки облдержадміністрації від 22.03.2023 № 118 "Про результати проведення II (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України від 2022/2023 н.р."). Серед визнаних переможців 24 вихованці гуртків Центру «Грані».

З 15 травня по 31 травня 2023 року у м. Києві відбувся III (державний) етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН у режимі онлайн. На відділеннях науково-технічного напрямку з 18 учасників (9 з них гуртківці Центру «Грані») – 3 переможці, серед яких – 1 вихованець гуртка Центру «Грані».

І місце посіли 2 учасники: Марченко Єлизавета (відділення технічних наук у науковій

секції "Матеріалознавство") та Попльонкін Давид (на відділенні математики у секції "Математика")

ІІІ місце – 1 учасниця: Усольцева Даріна (відділення технічних наук у науковій секції "Науково-технічна творчість та винахідництво").

Стипендіатами Президента України стали двоє переможців Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН, які посіли І місце.

З метою популяризації МАНівського руху, вихованці гуртків МАН Центру «Грані» та учні закладів загальної та професійно-технічної освіти були залучені до чисельних заходів обласного, Всеукраїнського та Міжнародного рівнів.

Цьогоріч найбільші досягнення вихованців гуртків МАН Центру «Грані» були на:

- Всеукраїнському конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України
- Всеукраїнському конкурсі молодіжних науково-технічних проєктів «InventorUA»
- Всеукраїнському відкритому інтерактивному конкурсі «МАН-Юніор Ерудит»
- Всеукраїнському конкурсі командних головоломок.
- Міжнародному конкурсі з інформатики та комп'ютерної грамотності «Бобер»
- Міжнародному математичному конкурсі «Кенгуру»
- Міжнародному дистанційному конкурсі з математики для учнів 1-11 класів «Олімпіс 2023 – осіння сесія».

Організаційно-просвітницька діяльність обласного Центру НТТУМ «Грані» впроваджується насамперед діяльністю Народного художнього колективу України «Дитячо-юнацька телестудія «Грані», яка об'єднує гуртки медійного напрямку («Аудіовідеотехнології», «Комп'ютерна графіка та анімація», «Фотоаматори», «Цифрова фотографія»). Це відеофільми та телепередачі, які виготовляють вихованці, постійні телерепортажі про обласні масові заходи, про роботу гуртків Центру «Грані»; фото, інформаційні повідомлення у пресі тощо, Відеотека теле-, радіо- студії налічує сотні одиниць відеоматеріалу, більшість з яких мають національно-патріотичну спрямованість.

У зв'язку з воєнним станом в країні, переходом повністю на дистанційну форму навчання, вихованці та педагоги Дитячо-юнацької телестудії «Грані» створили низку відеоуроків за навчальними програмами гуртків студії та надають практичну допомогу в створенні відео уроків, як педагогам інших напрямів Центру НТТУМ «Грані», так і інших закладів позашкільної освіти області. Ці відео уроки розміщуються на сайті Центру, у соціальних мережах, на освітніх порталах та використовуються педагогами закладів позашкільної освіти в дистанційній роботі.

З метою опанування технології проведення педагогами Центру дистанційних занять та online семінарів/конференцій, на базі телестудії інженером - електроніком Центру «Грані» О. Г. Еделем постійно проводяться консультації щодо організації і проведенні таких занять. Надається практична допомога всім працівникам Центру.

Оскільки більшість масових заходів, через військовий стан, проводяться в заочному форматі, всі умови їх проведення, хід самих заходів, а також їх відеозапис та підсумки публікуються в соціальних мережах та на сайті Центру.

Також в соціальних мережах та на сайті постійно публікуються цикли відеороликів та фотографій національно-патріотичної тематики в підтримку Збройних сил України.

Законом України «Про позашкільну освіту» серед актуальних напрямів позашкільної освіти визначено соціально-реабілітаційний напрям, який забезпечує соціальне становлення та розвиток інтересів, здібностей, потреб у самореалізації учнів, підготовку їх до активної професійної та громадської діяльності, організацію їхнього змістовного дозвілля та відпочинку. У такому контексті працює педагогічний колектив Центру по залученню дітей та молоді з особливими потребами, а також інших категорій дітей, які потребують соціальної реабілітації та соціально-педагогічної підтримки, актуальним є створення найбільш сприятливих умов для здобуття освіти та інтеграції в суспільство людей з психофізичними порушеннями.

Гуртками Центру «Грані» охоплені діти закладів освіти інтернатного типу:

- Комунальний заклад «Матвіївська загальноосвітня санаторна школа-інтернат І-ІІІ ступенів» Запорізької обласної ради

- Запорізька школа-інтернат «Козацький ліцей» Запорізької обласної ради
- Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради
- Комунальний заклад «Вільнянська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат» Запорізької обласної ради
- Комунальний заклад "Гуляйпільська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат" Запорізької обласної ради
- Комунальний заклад "Запорізька спеціалізована школа-інтернат II-III ступенів "Січковий колегіум" Запорізької обласної ради

До позашкільної освіти залучаються діти з особливими потребами, діти-сироти та позбавлені батьківського піклування; діти, схильні до девіантної поведінки.

З метою підвищення рівня вихованості гуртківців, соціалізації дитини, розширення її світогляду, згуртування дитячих колективів систематично, згідно плану виховної роботи:

– проводяться тематичні бесіди, спілкування в гуртках, присвячені національно - патріотичному вихованню, знаменним датам, бесіди з правових питань, питань моралі та культури.

– впроваджуються в практику нові форми і методи онлайн-навчання: ситуційно-рольові ігри, вікторини, моделювання екстремальних ситуацій і можливі шляхи виходу з них; завдання, розв'язання яких потребує міжпредметних знань та особистого досвіду тощо.

Для посилення роботи з профілактики наркоманії, токсикоманії, алкоголізму, паління та СНІДу, захворювання туберкульозом регулярно проводяться: тематичні орг. хвилини (для вихованців молодшого шкільного віку); диспути, круглі столи (для вихованців старшого шкільного віку) та інші інформаційно-освітні заходи з гуртківцями, оформлюються тематичні виставки, що містять дитячі малюнки.

Волонтерський рух: Благодійні/волонтерські Акції та майстер-класи

Привітання воїнів ветеранів ЗСУ,

Організовано збір оберегів для військовослужбовців до Дня Збройних сил України та Дня святого Миколая,

Відбувся майстер-клас для педагогів «Українську філіжанку для кави» на гончарному крузі. Цей захід проводив Ветеран війни, народний Майстер, керівник гуртка Центру – Павлік Олег Петрович,

На виконання розпорядження КМУ від 30 березня 2023 року № 269-р «Про затвердження плану заходів з відзначення подвигів ветеранів війни, проявлених під час захисту суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності України, на період 2023—2026 років», листа Департаменту освіти та науки Запорізької облдержадміністрації від 06.04.2023 № 955/03.1-01 «Про інформування щодо виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 березня 2023 року № 269-р», з метою консолідації та формування патріотичної свідомості молодших школярів, учнівської та студентської молоді; виховання національного світогляду та підтримка захисників України через засоби художньо-технічної творчості комунальним закладом «Запорізький обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді «Грані» Запорізької обласної ради (далі – Центр НТТУМ «Грані»), відбулась обласна благодійна акція «Сильні люди» до Дня захисника та захисниць України. Обласна благодійна акція «Сильні люди» до Дня Захисників та Захисниць

Майстер-класи до Дня Захисників на базі волонтерських центрів

Майстер-клас «З Україною в серці»

З метою формування у дітей та підлітків ціннісного ставлення особистості до українського народу, малої Батьківщини, держави, нації; самоідентифікація дитини як невід'ємної частини українського суспільства; розвиток інтелектуального потенціалу України, збереження культурної спадщини України, залучення широкого загалу дітей та підлітків до активного висвітлення життя країни, було проведено:

- Благодійну акцію-привітання «Воїне, моє серце з тобою». Зібрано обереги, подарунки та надіслані до військових підрозділів.

- Благодійну акцію «Великодні вітання захисникам». Зібрано обереги, подарунки та надіслані до військових підрозділів.
 - Благодійну акцію-привітання «Літні вітання захисникам». Зібрано обереги, подарунки та надіслані до військових підрозділів.
 - До Дня захисників і захисниць України – організовано та проведено обласну благодійну акцію «Сильні люди». Надійшло понад 700 заявок; обереги та подарунки відправлено через волонтерські організації до військових частин.
 - До Дня Збройних сил України організовано збір оберегів та смаколиків «Оберіг-Миколайчик для ЗСУ» в рамках обласного очно-заочного конкурсу художньо-технічної творчості «Барви козацької Хортиці». Зібрано понад 2000 оберегів, смаколиків та відправлено через волонтерські організації до військових частин.
- Педагоги закладу продовжують працювати в дитячих «Арт-майстернях» на базі Центру допомоги та підтримки маріупольців у Запоріжжі «Я-Маріуполь», «Саме Тут», БФ «Мелітопольщина», на базі комунального закладу "Запорізька спеціальна загальноосвітня школа-інтернат «Світанок» Запорізької обласної ради, де працюють з дітьми внутрішньо переміщених осіб. Організовані творчі проєкти на базі благодійного фонду «Карітас Запоріжжя».
- Ремонт автомобілів для воїнів ЗСУ силами керівників гуртків «Автомодельовання» Центру
 - вересень-листопад: виготовлення інверторів 12 220 для потреб ЗСУ вихованцями та керівником гуртка «Розробка, конструювання та виготовлення приладів з ЧПУ»
 - Постійна співпраця з волонтерським Центром Ірини Мелентьєвої та БО ВБФ «Злагода» проєкт «Підтримай Україну»

Організаційно-масова робота

У 2023 році обласний Центр НТТУМ «Грані» організував та взяв участь у 42 обласних, Всеукраїнських та Міжнародних масових заходах (виставках, змаганнях, конкурсах, фестивалях, форумах, проєктах тощо)

В масових заходах окрім вихованців гуртків Центру високий рівень творчих робіт та різноманітність технік виконання продемонстрували діти з родин внутрішньо переміщених осіб зі всієї України: Запорізької, Енергодарської, Оріхівської, Пологівської міських рад; Біленківської, Долинської, Кушугумської, Новоолександрівської, Петро-Михайлівської, Степненської, Широківської сільських рад; Новомиколаївської селищної ради, закладів освіти обласного підпорядкування; заклади освіти Криворізької, Покровської, Тернівської міських рад Дніпропетровської області, Київської міської ради, Бахмутської міської ради Донецької області, Улашанівської сільської ради Хмельницької області, Перегінської селищної ради Івано-Франківської області, Білоцерківської міської ради Київської області, Харківської міської ради, Дніпропетровської обласної ради, Львівської міської ради, Мукачівської міської ради Закарпатської області, Пирятинської міської ради Полтавської області, Рівненської міської ради, Старокостянтинівської міської ради Хмельницької області, Херсонської міської ради, Рахівської міської ради, Лозуватської сільської ради Дніпропетровської області, Шевченківської сільської ради Миколаївської області. Всього, близько 4000 учнів/вихованців з усієї України.

«Державна ветеранська політика — це не суто соціальна політика виплат і гарантій. Це політика безпекова, економічна, культурна і, звісно, соціальна. Це важливий елемент національної безпеки. І від того, наскільки якісно відбудеться реінтеграція в суспільство наших захисників і захисниць після повернення з війни, залежить стійкість Української держави» (Юлія Лапуніна). Протягом 2023 року проведено ряд тематичних заходів щодо ветеранської політики:

Тематичні заходи до Дня пам'яті Героїв Крут: Перегляд виховної години, перегляд відео «Бій під Крутами – як це було»; прослуховування пісні січових стрільців «Гей соколе»; Круглий стіл «Причини та наслідки трагедії під Крутами»; Перегляд фільму «Герої Крут - символ героїзму українського народу»; Перегляд фільму, бесіда: «Недооцінений урок історії. Герої Крут»; Віртуальна подорож у часі «Понад Крутами вічність сурмить»; Екскурс в історію «Крути: вогонь і кров».

Тематичні заходи до Дня Героїв Небесної Сотні: Виховна година «Україна-територія гідності і свободи», присвячена подвигу учасників Революції Гідності та пам'яті Героїв Небесної Сотні; Перегляд тематичного фільму «Ангели майдану»; Лекція-бесіда «Народ мій завжди є, народ мій завжди буде»; Перегляд відео «Україно! Свята Мати Героїв!».

Тематичні заходи щодо року від початку повномасштабного вторгнення РФ на територію України: «Малюємо бійця ЗСУ. Патріотичні малюнки»; «Загадки про Україну»; Вікторина «Рік незламності»; All stars STAR TEAM - «Діти за мир»; «Світові знаменитості на підтримку України»; майстер-клас «Мій оберіг» тощо.

Конкурси/фестивалі/виставки тощо:

Обласний відкритий конкурс з інформаційних технологій «IT_TEEN_ZP»

Обласний онлайн - конкурс з науково-технічної творчості «Козацькими стежками»,

Обласний очно-заочний конкурс художньо-технічної творчості «Барви козацької Хортиці»,

Відкритий обласний дитячий технічний лего-конкурс «Зроби свій HIMARS»,

Відкритий обласний конкурс проєктів з робототехніки «Роботи на службі Збройних сил України»

Перегляд документальних тематичних відео-:

Документальний фільм «Маріуполь. Окупація» | ІСТОРИЧНЕ КІНО | ВОЄННА ХРОНІКА | УКРАЇНСЬКИЙ ФІЛЬМ

Перегляд відео з інтерактивними завданнями,

Відеопрезентація до увічнення пам'яті запорізького героя В'ячеслава Зайцева, «Любіть Україну» Яким був і за що воював історик, археолог, кіборг В'ячеслав Зайцев» Перегляд відеофільмів та телепередач, які створювали вихованці Дитячо-юнацької телестудії «Грані» у різні роки,

«Невипадкові зустрічі» (випуск 2-й) – інтерв'ю з воїном АТО

«Слабо!» (випуски 3-й, 4-й) – щодо до військової підготовки підлітків.

«Підтримай армію України» (про волонтерську допомогу вихованців – плетіння маскувальних сіток)

«Невипадкові зустрічі» (випуск 7-й) – «Колесо. Кров, легені, серце» - щодо надання первинної домедичної допомоги як на роботі, так і в побуті.

«Невипадкові зустрічі» (випуск 8-й) – інтерв'ю з випускницею телестудії «Грані», яка навчається у воєнному коледжі за спеціальністю «пілот гелікоптера»

В грудні для воїнів ЗСУ силами вихованців та педагогів були проведені благодійні акції: виготовлені власноруч різдвяні поробки та листівки з теплими дитячими вітаннями, солодощі, теплі речі тощо.

З метою популяризації технічного конструювання як одного з методів розвитку здобувачів освіти, розвитку дитячої та учнівської технічної творчості, виявлення обдарованих, талановитих дітей, що мають конструкторське мислення; активізації творчої ініціативи підлітків та залучення дітей та молоді до науково - технічної творчості шляхом створення відеоконтенту та розміщенням його у соціальній мережі в умовах дистанційної освіти педагогічний колектив відділів КЗ «ЗОЦНТТУМ «Грані» ЗОР протягом 2023 року організував та провів обласні конкурси/фестивалі/виставки тощо в форматах онлайн/ офлайн, де взяли участь вихованці/учні навчальних закладів області/України різних рівнів акредитації такі, як:

➤ Відкритий обласний творчий онлайн-конкурс «Роби як я» (січень-лютий)

➤ Обласний конкурс з фотоаматорства «Фото-бліц» (січень-лютий)

➤ Обласний дитячий технічний лего-конкурс «Зроби свій HIMARS» (листопад)

➤ Відкритий обласний творчий онлайн-конкурс «Роби як я» (жовтень-листопад)

➤ Обласний конкурс проєктів з робототехніки «Роботи на службі ЗСУ» (листопад-грудень)

➤ Відкритий онлайн-конкурс з науково-технічної творчості «Юні техніки» (січень)

➤ Обласний онлайн-конкурс з науково-технічної творчості "Козацькими стежками" (вересень-жовтень)

➤ Обласний етап Всеукраїнського конкурсу з початкового технічного моделювання (березень)

- Обласний етап Всеукраїнської виставки-конкурсу з науково-технічної творчості учнівської молоді "Наш пошук і творчість, тобі Україно!" (березень-квітень)
- Обласний етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України
- Обласний етап Всеукраїнської науково-технічної виставки-конкурсу молодіжних інноваційних проектів «Майбутнє України»
- Обласний етап Всеукраїнського гуманітарного конкурсу-виставки "Космічні фантазії" (січень-березень)
- Обласний онлайн-конкурс художньо-технічної творчості "ТехноЕкоStyle" (квітень)
- Відкритий онлайн-конкурс художньо-технічної творчості "З Днем народження, країно!" (серпень-вересень)
- Обласний очно-заочний конкурс художньо-технічної творчості "Барви козацької Хортиці" (листопад-грудень)
- Обласний онлайн-конкурс художньо-технічної творчості "Новорічний креатив" (грудень)

- З 30 січня до 17 лютого 2023 року було проведено обласний творчий онлайн-конкурс «Роби як я» (далі – Конкурс). У Конкурсі брали участь здобувачі освіти закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) освіти; були надані конкурсні роботи, різноманітні за формою та змістом в трьох номінаціях: образотворче мистецтво, вироби з екоматеріалів (придатні та непридатні матеріали) та вироби з пластиліну. Надано 81 конкурсну роботу. Високий рівень творчих робіт та різноманітність технік виконання продемонстрували

- 2023 року було проведено обласний відкритий леґо-фестиваль «GRANI LEGO FEST» (далі – Фестиваль). У Фестивалі брали участь здобувачі освіти закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти; були надані конкурсні роботи, різноманітні за формою та змістом в чотирьох номінаціях: «вільне конструювання», «3D-моделювання», «готова модель», «Lego-педагог». Було представлено 67 конкурсних робіт. Високий рівень творчих робіт та різноманітність технік виконання продемонстрували учасники творчого онлайн-конкурсу закладів освіти: Бердянської, Запорізької, Оріхівської міських рад; Долинської та Широківської сільських рад; закладів освіти обласного підпорядкування, закладів позашкільної освіти Криворізької, Рівненської міських рад, Покровської міської ради Дніпропетровської області, Ніжинської міської ради Чернігівської області, Першотравенської міської ради Дніпропетровської області, Знам'янської міської ради Кіровоградської області, Калинівської селищної ради Фастівського району Київської області, Галичинівської сільської ради Миколаївського району Миколаївської області; заклади обласного підпорядкування м. Дніпро та Чернівецької ОДА.

- З 22 травня до 04 червня 2023 року було проведено відкритий конкурс нарисів «Історична пам'ять сучасного покоління: що я розповім нащадкам» (далі – Конкурс). Надано 7 конкурсних робіт від учнів (учасники творчого онлайн-конкурсу закладів освіти: Запорізької, Вільнянської, Енергодарської, Пологівської міських рад; Долинської, Матвіївської, Михайло-Лукашівської, Новоолександрівської, Петро-Михайлівської сільських рад; закладів освіти обласного підпорядкування).

- З 16 січня по 05 лютого 2023 року було проведено обласний заочний відкритий конкурс юних фотоаматорів «Фото-бліц» (далі – Конкурс). У Конкурсі брали участь команди закладів загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, а також організації, що отримали виклик на Конкурс (додаток 1). До оргкомітету Конкурсу було надано 554 різноманітні за змістом фотороботи в п'яти номінаціях: портрет, пейзаж, натюрморт, жанрове фото, експериментальне фото. Високий рівень творчих робіт та різноманітність технік виконання продемонстрували учасники Конкурсу закладів освіти Мелітопольської, Запорізької, Вільнянської, Енергодарської, та Пологівської міських рад; Кушугумської, Софіївської, Роздольської, Долинської, Матвіївської, Михайло-Лукашівської, Павлівської та Петро-Михайлівської сільських рад; спеціалізованих шкіл-інтернатів, закладів професійної (професійно-технічної) освіти, а також закладів освіти Запорізького обласного підпорядкування.

- 3 01 квітня до 04 листопада 2023 року було проведено відкритий обласний конкурс з інформаційних технологій для учнівської молоді «IT_TEEN_ZP» (далі – Конкурс). У Конкурсі брали участь здобувачі освіти закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) освіти; були надані конкурсні роботи, різноманітні за формою та змістом у восьми номінаціях: «Статична 2D графіка», «2D анімація», «Web front-end», «Сайт на конструкторі», «Відеомейкінг», «Саунддизайн», «Розробка на Scratch», «Цифрова фотографія». Надано 36 конкурсних робіт. Високий рівень творчих робіт та різноманітність технік виконання продемонстрували учасники Конкурсу закладів освіти: Запорізької та Гуляйпільської міських рад; закладів освіти обласного підпорядкування, закладів професійної (професійно-технічної) освіти Хмельницької області, Святошинської районної державної адміністрації м. Київ, Кам'янської міської ради Дніпропетровської області, Краснопільської селищної ради Сумської області.

- 3 24 квітня до 12 травня 2023 року було проведено обласний творчий онлайн-конкурс «Роби як я» (далі – Конкурс). У Конкурсі брали участь здобувачі освіти закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) освіти; були надані конкурсні роботи, різноманітні за формою та змістом в трьох номінаціях: леґо-конструювання, паперопластика, нестандартне малювання. Надано 114 конкурсних робіт. Високий рівень творчих робіт та різноманітність технік виконання продемонстрували учасники творчого онлайн-конкурсу закладів освіти: Запорізької, Енергодарської, Оріхівської, Пологівської міських рад; Біленківської, Долинської, Кушугумської, Михайло-Лукашівської, Новоолександрівської, Степненської сільських рад; Новомиколаївської селищної ради, закладів освіти обласного підпорядкування, професійно-технічних закладів освіти Хмельницької області та Солом'янської районної в місті Києві державної адміністрації.

- 3 12 до 27 травня вихованців) таких закладів освіти: Розумівський комунальний заклад дошкільної освіти "Казка" Долинської сільської ради Запорізького району Запорізької області, Нововасилівська гімназія "Перспектива" Павлівської сільської ради Запорізького району Запорізької області, Запорізька гімназія №42 Запорізької міської ради Запорізької області, Комунальний заклад "Запорізький обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді "Грані" Запорізької обласної ради.

- 3 12 червня по 25 серпня 2023 року було організовано та проведено відкритий конкурс відеороликів «Один день з життя українського героя», відкритий конкурс банерів «Український захисник - це...», відкритий конкурс коміксів «Сили оборони в світі Marvel та DC», відкритий конкурс інстаграм-сторінок "Український подвиг" (далі – Конкурси). Надано 12 конкурсних робіт від учнів (вихованців) таких закладів освіти: Полтавський обласний центр естетичного виховання учнівської молоді Полтавської обласної ради, заклад дошкільної освіти «Дивосвіт» Біленьківської сільської ради Запорізького району Запорізької області, комунальний заклад "Центр позашкільної освіти" Мелітопольської міської ради Запорізької області, Педагогічний фаховий коледж Хортицької національної академії, комунальний дошкільний навчальний заклад загального розвитку (ясла-садок) №3 «Ластівка» Бердянської міської ради Запорізької області, комунальний позашкільний навчальний заклад «Станція юних техніків Покровського району» Криворізької міської ради, Комунальний заклад "Запорізький обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді "Грані" Запорізької обласної ради.

- 3 27 листопада по 06 грудня 2023 року було проведено відкритий обласний дитячий технічний леґо-конкурс «Зроби свій HIMARS» (далі – Конкурс). У Конкурсі брали участь здобувачі освіти закладів загальної середньої, позашкільної, вищої освіти; надано 754 різноманітні за формою та змістом роботи. Високий рівень творчих робіт та різноманітність технік виконання продемонстрували учасники дитячого технічного леґо-конкурсу закладів освіти зі всієї України.

- 3 21 жовтня до 12 листопада 2023 року було проведено обласний відкритий творчий онлайн-конкурс «Роби як я» (далі – Конкурс). У Конкурсі брали участь здобувачі освіти закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) освіти; були надані конкурсні роботи, різноманітні за формою та змістом в трьох номінаціях: леґо-конструювання, довільні матеріали, комп'ютерна графіка. Надано 363 конкурсні роботи. Високий рівень творчих робіт та різноманітність технік виконання продемонстрували учасники

творчого онлайн-конкурсу закладів освіти: Запорізької, Енергодарської, Оріхівської, Пологівської міських рад; Біленківської, Долинської, Кушугумської, Новоолександрівської, Петро-Михайлівської, Степненської, Широківської сільських рад; Новомиkolaївської селищної ради, закладів освіти обласного підпорядкування; заклади освіти Криворізької, Покровської, Тернівської міських рад Дніпропетровської області, Київської міської ради, Бахмутської міської ради Донецької області, Улашанівської сільської ради Хмельницької області, Перегінської селищної ради Івано-Франківської області, Білоцерківської міської ради Київської області, Харківської міської ради, Дніпропетровської обласної ради, Львівської міської ради, Мукачівської міської ради Закарпатської області, Пирятинської міської ради Полтавської області, Рівненської міської ради, Старокостянтинівської міської ради Хмельницької області, Херсонської міської ради, Рахівської міської ради, Лозуватської сільської ради Дніпропетровської області, Шевченківської сільської ради Миколаївської області.

- 3 13 листопада 2023 року по 23 грудня 2023 року був проведений обласний відкритий конкурс проєктів з робототехніки «Роботи на службі Збройних сил України». (далі – Конкурс). У Конкурсі брали участь 24 учня (вихованця) закладів освіти: комунальний заклад «Запорізький обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді «Грані» Запорізької обласної ради, комунальний заклад "Матвіївська загальноосвітня санаторна школа-інтернат І-ІІІ ступенів" Запорізької обласної ради, позашкільний навчальний заклад «Центр дитячої та юнацької творчості» Енергодарської міської ради Запорізької області, Козельщинський Будинок дитячої та юнацької творчості, Созонівський ліцей Великосяверинівської сільської ради Кропивницького району Кіровоградської області, комунальний заклад "Глобинський центр позашкільної освіти" Глобинської міської ради, що працює на базі Великокринківського ліцею, Матроський заклад загальної середньої освіти Сафянівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області, Міський комунальний позашкільний заклад "Центр дитячої творчості "Надія" міста Першотравенськ", комунальна установа "Центр позашкільної освіти та виховання Ананіївської міської ради".

- 3 грудня 2022 року до 20 лютого 2023 року було проведено обласний заочний етап Всеукраїнського гуманітарного конкурсу «Космічні фантазії» (далі – Конкурс). У конкурсі брали участь учні (вихованці) закладів освіти Запорізької області віком від 6 до 16 років, було надіслано понад 300 різноманітних за формою та змістом робіт в шести номінаціях: література та журналістика; образотворче мистецтво; декоративно-ужиткове мистецтво; комп'ютерна графіка; фото-, відео- та кіномистецтво, музичне мистецтво. На підставі рішення компетентного журі 269 робіт були нагороджені Дипломами різних ступенів Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації; з них 76 робіт відправлено на Всеукраїнський етап конкурсу, м. Київ;

- В березні-квітні 2023 відбувся онлайн-конкурс художньо-технічної творчості «ТехноЕкоStyle». У Конкурсі брали участь здобувачі освіти закладів освіти Запорізької області віком від 8 до 15 років; було надіслано близько 200 різноманітних за формою та змістом робіт в чотирьох номінаціях: література «Життя в стилі Еко», «Я – інженер. Відбудова України!», «Апсайклінг. Мистецтво перетворення». Рішенням журі 165 найкращих робіт були нагороджені Дипломами різних ступенів КЗ «ЗОЦ НТТУМ «Грані» ЗОР.

- В червні 2023 року відбувся обласний відкритий конкурс-змагання учнівської молоді (юніори) з авіамодельного спорту (вільно літаючі моделі літаків у приміщенні F1N) «Легкі крила – міцна броня держави» (заочний формат) . У конкурсі брали участь 2 команди – 9 учасників. Під час проведення учасники виконали шість залікових польотів; обрано п'ять найкращих результатів з найбільшими балами, згідно з якими було визначено переможців особистої першості в трьох вікових категоріях – молодша 3 призера; середня 2 призера; старша 1 призер.

- В червні - серпні 2023 року відбувся обласний онлайн-конкурс «Навколо країни за 80 днів» з метою популяризації художньо-технічної творчості, сприяння реалізації творчого потенціалу дітей та молоді; самоідентифікація дитини як невід'ємної частини українського суспільства; розвиток інтелектуального потенціалу України, збереження культурної спадщини України, залучення широкого загалу дітей та підлітків до активного висвітлення життя країни. У Конкурсі брали участь здобувачі освіти та педагоги закладів освіти Запорізької області в чотирьох вікових категоріях; було надіслано близько 30 різноманітних за формою та змістом робіт в трьох номінаціях: «Лего-логотип», «ІТ - бренд», «Архітектори відбудови».

- З нагоди 32-ї річниці Незалежності України, в серпні-вересні 2023 року проведено відкритий обласний онлайн-конкурс художньо-технічної творчості «3 Днем народження, країно!». У Конкурсі брали участь здобувачі освіти закладів освіти Запорізької області віком від 5 до 18 років; було надіслано понад 500 робіт у трьох номінаціях: «Україна в об'єктиві», «Комп'ютерна графіка», «Творча майстерня», «Лего-привітання». Призерами Конкурсу стали 349 учасників.

- З 23 жовтня по 30 листопада 2023 року проходив обласний очно-заочний конкурс художньо-технічної творчості «Барви козацької Хортиці». На конкурс було надіслано понад 1300 робіт у таких номінаціях: «Лего Хортиця», «Анімована Хортиця», «Оберіг-Миколайчик для ЗСУ». В номінації «Оберіг-Миколайчик для ЗСУ» учасники надсилали обереги та смаколики на адресу Центру, для відправки воїнам-захисникам.

- У термін з 31 жовтня до 08 грудня 2023 року було проведено відкритий обласний конкурс-виставку з історико-технічного стендового моделювання «Щит Батьківщини - 23» (заочний). На 07.12.23 року надіслано 26 заявок на участь команд Запорізької області та інших областей України.

- В грудні 2023 року розпочався відкритий обласний онлайн-конкурс художньо-технічної творчості «Новорічний креатив». Номінації Конкурсу «Символ року – 2024», «Різдвяний декор», «Чобіток Святого Миколая». На 07 грудня надіслано понад 200 робіт.

Вже втретє з 20 вересня по 20 жовтня 2023 року до Дня українського козацтва, а також Дня захисника України був проведений обласний онлайн-конкурс з науково-технічної творчості «Козацькими стежками». У конкурсі брали участь здобувачі освіти закладів дошкільної, загально-середньої, позашкільної освіти Запорізької області віком від 6 до 14 років. Онлайн-конкурс проводився за номінаціями: історичні пам'ятки архітектури України, військова техніка та зброя на допомогу ЗСУ, патріотичні листівки. Було надіслано понад 750 різноманітних за формою та змістом робіт.

З 20 грудня 2021 до 26 лютого 2023 проходив II обласний етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України. У конкурсі взяли участь 56 учнів 7-11 класів закладів загальної освіти м. Запоріжжя та Запорізької області. Визнані переможцями 48 учасників.

З березня до травня 2023 року на базі комунального закладу «Запорізький обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді «Грані»» Запорізької обласної ради була проведена школа з підготовки призерів обласного етапу Всеукраїнського конкурсу МАН до III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України. У фізико-математичній школі навчалися 18 учнів Запорізької області. Серед них було 9 гуртківця МАН Центру «Грані».

З 12 по 23 червня 2023 року Департаментом освіти і науки Запорізької ОДА на базі комунального закладу «Запорізький обласний центр науково-технічної творчості «Грані»» Запорізької обласної ради була проведена сьома обласна літня школа для обдарованої учнівської молоді (науково-технічний напрям). Координацію роботи науково-технічного напрямку Літньої школи забезпечував науково-технічний відділ (МАН). У Літній школі МАН навчалися та відпочивали 32 учні Запорізької області (призерів та учасників обласного етапу Всеукраїнського конкурсу МАН). Серед них було 8 гуртківців МАН Центру «Грані».

У липні 2023 року науково-технічним відділом (МАН) була проведена Літня школа «Наукове літо», до якої приєдналося 20 учасників.

На базі комунального закладу «Запорізький обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді «Грані»» Запорізької обласної ради продовжує свою роботу «Школа Юного науковця», яка спрямована на популяризацію науково-дослідницької діяльності фізико-математичного напрямку серед учнів 7-11 класів. Учасниками школи є 15 учнів 9-11-х класів закладів загальної освіти м. Запоріжжя.

У вересні-жовтні 2023 року був проведений I обласний (заочний) етап Всеукраїнського конкурсу молодіжних науково-технічних проєктів «InventorUA». На Конкурс було подано 4 проєкти від 6 учасників, які посіли I місця у 3 номінаціях двох вікових категорій.

З грудня 2023 року почала свою роботу Зимова школа, яка організована для учасників II обласного етапу Конкурсу-захисту МАН та їх керівників.

Господарська та фінансово-економічна робота

У 2023 році КЗ «ЗОЦ НТТУМ «Грані» ЗОР були повністю освоєні бюджетні та позабюджетні надходження, які передбачались на фінансовий рік згідно з Постановою № 590 від 9 червня 2021р. «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану». Була проведена робота по покращенню матеріально-технічної бази шляхом проведення поточних ремонтів у навчальному приміщенні і коридорах та господарських робіт на суму **1490670,51** грн. Проведено ремонтні роботи **сторонніми організаціями**:

- Поточний ремонт віконних, дверних прорізів та вітражних блоків (перегородок) у приміщенні навчального корпусу;
- Поточний ремонт приміщень II поверху навчального корпусу.

Також для забезпечення безпечного і комфортного для перебування здобувачів освіти розвиваючого освітнього середовища було проведено на суму **99 000,00** грн. наступні послуги:

- Поточний ремонт та обслуговування комп'ютерної та організаційної техніки.

У літній період були проведені роботи з підготовки інженерних мереж Центру «Грані» до нового 2023/2024 навчального року.

У жовтні 2023 року була проведена запланована інвентаризація матеріальних цінностей.

Охорона праці та безпека життєдіяльності

Для покращення стану та електро- та пожежної безпеки закладу у 2023 році були проведені наступні заплановані роботи:

- перевірка та випробування пожежного гідранту;
- електровимірювальні роботи (вимірювання опору ізоляції та заземлення електрообладнання, електроінструменту);
- технічне обслуговування первинних засобів пожежогасіння;

Комісія з перевірки готовності навчального закладу до нового 2023/2024 навчального року перевірила та прийняла в експлуатацію навчальний заклад.

Напрямки перспективного розвитку Запорізького обласного Центру НТТУМ «Грані» на 2024 рік:

- сприяти впровадженню інформаційної державної політики;
- направити роботу педагогічного колективу на реалізацію завдання підвищення якості додаткової позашкільної освіти;
- розвиток виробничо-технічного напрямку науково-технічної творчості з метою популяризації виробничих професій та залучення молоді у післявоєнній відбудові України
- забезпечення реалізації прав громадян на навчання і виховання у системі позашкільної освіти;
- продовжити роботу щодо формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання у дітей та підлітків поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина.
- розширення мережі гуртків по Запорізькій області відділів STEM-освіти та художньо-технічного напрямку;
- впровадження STEM-освіти в роботу гуртків напрямків художньо-технічного, спортивно-технічного, початково-технічного;
- здійснення роботи зі збереження та розвитку в області мережі закладів позашкільної освіти з метою формування всебічно розвиненої особистості, задоволення потреб учнівської молоді у творчій реалізації, професійному самовизначенні засобами науково-технічної творчості;

- продовжити моніторинг розвитку НТТУМ, здійснювати аналіз стану функціонування та розвитку закладів позашкільної освіти області з метою надання їм методичної і практичної допомоги;
- залучення кваліфікованих кадрів та зміцнення матеріально-технічної бази;
- продовження співпраці із Запорізьким національним університетом, Запорізьким обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти, навчальними закладами системи освіти з проблем позашкільної освіти;
- продовжити роботу щодо програмно-методичного забезпечення закладів позашкільної освіти області з науково-технічної та дослідно-експериментальної діяльності;
- оновлювати інформаційний банк даних обдарованих дітей області;
- подальше впровадження STEM-освіти та сучасних інноваційних технологій в освітній процес закладів позашкільної освіти, здійснення їх науково-методичного забезпечення;
- продовжити роботу щодо охоплення дітей-інвалідів, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, з метою соціальної адаптації та реабілітації з позашкільною освітою шляхом відкриття при відповідних закладах філій Центру «Грані»;
- продовжити роботу щодо залучення до співпраці благодійних фондів та організацій;
- продовжити роботу щодо проведення заходів популяризації та пропаганди здорового способу життя серед дітей і молоді;
- продовжити роботу щодо організації відпочинку і оздоровлення учнівської молоді та поєднання її з одночасним проведенням масових заходів;
- виявляти та розвивати інноваційні та нетрадиційні технології освітньої діяльності серед учнівської молоді Центру НТТУМ «Грані» та у закладах позашкільної освіти області;
- сприяти підвищенню темпів підготовки педагогів-позашкільників області до застосування ними інформаційних та інноваційних технологій у педагогічному процесі;
- продовжити роботу щодо формування і розвитку соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виявляти та розвивати інноваційні та нетрадиційні технології освітньої діяльності серед учнівської молоді Центру НТТУМ «Грані» та у закладах позашкільної освіти області;
- посилити роботу з вивчення, узагальнення та розповсюдження передового педагогічного досвіду;
- продовжити підтримку гуртків традиційних, спортивно-технічних напрямів;
- сприяти підвищенню темпів підготовки педагогів та інфраструктури закладів позашкільної освіти до створення інклюзивних груп;
- залучення батьків до участі в масових заходах Центру з метою підтримки цілісного освітнього середовища закладу.